

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu I.K.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[ms]

UZASADNIENIE

I. K. (dalej: „skarżąca”) wniosła protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP. Skarżąca podniosła, że w dniu 16 października 2023 r. od godz. 15:30 do 17:00 spisywała wyniki wyborów i z wielkim oburzeniem stwierdziła brak wyników Komitetu Wyborczego [...], [...]1 oraz [...]2. Skarżąca podniosła także, że „były także przypadki niewydania w ogóle na pytanie karty

dotyczącej referendum”. Mając na uwadze powyższe, skarżąca zażądała unieważnienia wyborów parlamentarnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest wyborczy pozostawiono bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 241 § 1 k.wyb. protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Stosownie do brzmienia art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Konstrukcyjnym elementem protestu wyborczego jest takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw lub naruszeń ustawy o referendum ogólnokrajowym lub Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum lub wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie wskazuje się, że przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23; z 14 listopada 2023 r., I NSW 46/23; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19).

Z kolei w świetle art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków formalnych.

Podkreślić należy, że Sąd Najwyższy uchwałą z 25 października 2023 r., I NZP 8/23, której nadano moc zasady prawnej, jednoznacznie stwierdził,

że „w postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851, ze zm.), nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1550, ze zm.)”. W sprawach dotyczących protestów wyborczych nie wzywa się zatem skarżących do uzupełnienia braku formalnego pisma.

Z treści pisma skarżącej nie sposób odczytać jakichkolwiek zarzutów przeciwko ważności wyborów do sejmu RP i Senatu RP odpowiadających ustawie. Skarżąca opisała w sposób niejasny i niezrozumiały sytuację, która wzbudziła w niej oburzenie, a która nie miała związku z przebiegiem głosowania w dniu 15 października 2023 r. w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP.

Sąd Najwyższy nie jest upoważniony ani do inicjowania postępowania protestowego z urzędu, ani do formułowania za protestującego zarzutów, ani wreszcie do wskazywania dowodów, na których protestujący opiera swoje zarzuty. Wniesiony protest obarczony jest zatem brakami formalnymi, które nie podlegają konwalidacji w niniejszym postępowaniu.

Nadto skarżąca podniosła zarzut abstrakcyjny, na poparcie którego nie przedstawiła żadnych dowodów, dotyczący niewydawania kart referendalnych. Skarżąca nie wskazała zarzutów dotyczących naruszenia własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu wnoszącego protest.

Nie ulega wątpliwości, że powyższy zarzut dotyczy głosowania w referendum a nie wyborów parlamentarnych. Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zarządzeniu referendum ogólnokrajowego w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa (Dz.U. 2023, poz. 1636) termin tego referendum został wyznaczony na dzień 15 października 2023 r., tj. na ten sam dzień na który Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

postanowieniem z 8 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023, poz. 1564) wyznaczył termin wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Jednakże skarżąca nie wskazała na jakikolwiek związek między pytaniem Obwodowych Komisji wyborczych o to, czy mają wydać kartę do referendum z przebiegiem wyborów do Sejmu RP i Senatu RP.

Powyższy zarzut ma charakter abstrakcyjny, nie został poparty żadnymi dowodami i dotyczy referendum, zatem pod względem formalnym pismo skarżące nie spełnia warunków formalnych. Wobec powyższego pismo skarżące nie zostało zarejestrowane odrębnie, jako protest przeciwko referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 zd.1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ał]